

Motion till riksdagen

1988/89:A264

av Börje Hörnlund m.fl. (c,m,fp,vpk,mp)

Demografiska databasens verksamhet

Demografiska databasen vid Umeå universitet har till uppgift att registrera och bearbeta huvudsakligen demografiska och sociala data för forsknings-, utbildnings- och arkivändamål samt att göra dessa data tillgängliga för forskare.

Forskningen styr verksamheten vid Demografiska databasen. Forskningsproblem av vitt skilda slag prövas på samma material. De samlade erfarenheterna och det gemensamma kunskapsutbytet kommer även andra universitets forskare till del. Forskningsnyttan garanteras genom den fasta anknytningen till Umeå universitet som innebär att de registrerade materialens användbarhet hela tiden förankras hos forskarna.

Det var tre huvudmotiv som låg bakom tillkomsten av Demografiska databasen: forskning, arkivhållning och sysselsättning.

Sedan 1979 bedriver Demografiska databasen beredskapsprojekt i Pajala och Jokkmokk, de s.k. excerperingscentralerna. Excerperingscentralen i Pajala arbetar med samma material som produktionsenheten i Haparanda, dvs. kyrkoboksmaterial avseende Sundsvalls- och Linköpingsregionen. Excerperingscentralen i Jokkmokk arbetar med s.k. parallella källmaterial som skall kunna länkas till det ordinarie kyrkoboksmaterialet och utgör ett viktigt komplement till detta. Beredskapsprojekten har under de tio år som de drivits av Demografiska databasen kommit att bli en integrerad del av verksamheten. Nyttan av verksamheten för forskningen är erkänd inom universitetsvärlden.

Verksamheten vid excerperingscentralerna är viktig och värdefull även för de berörda kommunerna Jokkmokk och Pajala, eftersom den ger bra arbetstillfällen för huvudsakligen kvinnlig arbetskraft i en av arbetslöshet hårt drabbad region. Vid excerperingscentralerna finns en yrkesskicklighet och en kompetens som är mycket värdefull för Demografiska databasen men som delvis kan vara svår att utnyttja på arbetsmarknaden. Detta gäller färdigheten att läsa och tyda gamla handskrifter. Här finns även en kompetens som är mycket värdefull på den allmänna arbetsmarknaden, t.ex. datorregistrering, ordbehandling och annan datorkunskap.

Det var sysselsättningsmotivet som gjorde att verksamheten vid excerperingscentralerna startade och det måste bli detta motiv som utgör grund för en fortsättning och permanentning som nu måste komma till stånd.

Centralen i Jörn har säkrad finansiering i ytterligare två år. Därför bör den centralen få en säkrad långsiktig finansiering.

Det faktum att universitetet inte kunna prioritera verksamheten får inte

utgöra ett hinder för att den skulle få fortsätta. Detta vore mycket olyckligt med tanke på att större delen av kostnaderna utgörs av kostnader för sysselsättningskapande åtgärder i Norrbotten och som troligen finns kvar även om excerperingscentralerna upphör.

Kostnaden för att driva verksamheten i Pajala under 9 månader uppgår till 3 374 000 kr. Av dessa utgör 2 536 200 kr. kostnader i Pajala och 838 000 kr. utgör kostnader för att ta hand om materialen vid DDB. (Kostnader för registrering, systemuppbyggnad, lagerhållning, datorkostnader m.m.). Omräknat till 12 månadersperiod blir kostnaden 4 499 200 kr. totalt, med fördelningen 3 380 000 kr. på Pajala resp. 1 117 600 kr. på övriga kostnader.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna att verksamheten vid de s.k. excerperingscentralerna i Pajala och Jokkmokk permanentas och blir enheter inom Demografiska databasen vid Umeå universitet,

2. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna att centralen i Jörn om två år permanentas på samma sätt,

3. att riksdagen beslutar att kostnader för verksamheten i Pajala och Jokkmokk, ca 3 400 000 kr. resp. ca 1 900 000 kr., totalt ca 5 300 000 kr. skall finansieras genom en överföring av arbetsmarknadsmedel till Demografiska databasen; samt att övriga kostnader som är förknippade med en permanentning av verksamheten vid excerperingscentralerna ca 1 200 000 kr. för Pajala och ca 600 000 kr. för Jokkmokk, totalt ca 1 800 000 kr. finansieras genom att ytterligare medel tillförs Demografiska databasen vid Umeå universitet från finansdepartementet.

Stockholm i januari 1989

Börje Hörnlund (c)

Hans Dau (m)

Per-Ola Eriksson (c)

Ulla Orring (fp)

Erik Holmqvist (m)

Maggi Mikaelsson (vpk)

Britta Bjelle (fp)

Anna Horn af Rantzien (mp)

Paul Lestander (vpk)

Mot. 1988/89

A264